

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 125/12

Λουξεμβούργο, 4 Οκτωβρίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-321/11
Germán Rodríguez Cachafeiro, María de los Reyes Martínez-Reboredo
Varela-Villamor κατά Iberia, Líneas Aéreas de España SA

Οι επιβάτες πτήσεων που αποτελούνται από διαδοχικές διαδρομές πρέπει να αποζημιώνονται λόγω αρνήσεως επιβίβασης όταν η άρνηση αυτή οφείλεται σε καθυστέρηση της πρώτης πτήσεως για την οποία ευθύνεται ο μεταφορέας

Η αποζημίωση λόγω αρνήσεως επιβίβασης αφορά όχι μόνον τις περιπτώσεις υπεράριθμων κρατήσεων αλλά και τις περιπτώσεις που συνδέονται με άλλους λόγους, ιδίως λόγους αναγόμενους στην εσωτερική λειτουργία της επιχειρήσεως του αερομεταφορέα

Ο κανονισμός για την αποζημίωση των επιβατών και παροχής βοήθειας σε αυτούς¹ παρέχει ορισμένα δικαιώματα στους επιβάτες αεροπορικών μεταφορών στις περιπτώσεις πτήσεων οι οποίες αναχωρούν από ή έχουν ως προορισμό αεροδρόμιο που βρίσκεται στο έδαφος κράτους μέλους. Κατά τον εν λόγω κανονισμό ως «άρνηση επιβίβασης» νοείται η άρνηση αερομεταφορέα να μεταφέρει επιβάτες παρά τη θέλησή τους, μολονότι αυτοί εμφανίσθηκαν εγκαίρως προς επιβίβαση και είχαν επιβεβαιωμένη κράτηση. Πάντως, ο κανονισμός προβλέπει περιπτώσεις στις οποίες μια τέτοια άρνηση από τον μεταφορέα μπορεί να δικαιολογηθεί. Πέραν των περιπτώσεων αυτών, οι επιβάτες δικαιούνται άμεση αποζημίωση, επιστροφή του αντιτίμου του εισιτηρίου ή μεταφορά τους με άλλη πτήση στον τελικό προορισμό τους καθώς και φροντίδα κατά την αναμονή της επόμενης πτήσεως.

Ο G. Rodríguez Cachafeiro και η M. Martínez-Reboredo Varela-Villamor αγόρασαν έκαστος από την Iberia ένα αεροπορικό εισιτήριο για τη διαδρομή από τη La Coruña (Ισπανία) στον Άγιο Δομήνικο. Το αεροπορικό αυτό εισιτήριο αφορούσε δύο πτήσεις: την πτήση La Coruña - Μαδρίτη, και την πτήση Μαδρίτη – Άγιος Δομήνικος. Στο αεροδρόμιο της La Coruña οι εν λόγω επιβάτες παρέδωσαν τις αποσκευές τους στη θυρίδα ελέγχου εισιτηρίων της Iberia για παραλαβή απευθείας στον τελικό προορισμό τους και παρέλαβαν ο καθένας δύο κάρτες επιβίβασης που αντιστοιχούσαν στις δύο διαδοχικές πτήσεις.

Η πρώτη από τις πτήσεις είχε καθυστέρηση μία ώρα και 25 λεπτά. Εκτιμώντας ότι, λόγω της καθυστερήσεως αυτής, οι ως άνω δύο επιβάτες θα έχαναν την πτήση ανταποκρίσεως στη Μαδρίτη, η Iberia ακύρωσε τις κάρτες επιβίβασής τους για τη δεύτερη πτήση. Παρά την καθυστέρηση αυτή, όταν έφθασαν στη Μαδρίτη, οι ως άνω επιβάτες παρουσιάστηκαν στην πύλη επιβίβασης τη στιγμή που γινόταν η τελευταία αναγγελία της αεροπορικής εταιρίας προς τους επιβάτες, πλην όμως το προσωπικό της Iberia δεν τους επέτρεψε την επιβίβαση, λέγοντάς τους ότι οι κάρτες επιβίβασής τους είχαν ακυρωθεί και ότι οι θέσεις τους είχαν δοθεί σε άλλους επιβάτες. Οι ανωτέρω ταξίδεψαν στον Άγιο Δομήνικο την επόμενη ημέρα, με άλλη πτήση, και έφθασαν στον τελικό προορισμό τους με 27 ώρες καθυστέρησης.

Θεωρώντας ότι η εταιρία Iberia τους είχε αρνηθεί την επιβίβαση αδικαιολόγητα, οι ανωτέρω άσκησαν αγωγή ενώπιον των ισπανικών δικαστηρίων, ζητώντας να υποχρεωθεί η αεροπορική εταιρία να καταβάλει σε καθέναν από αυτούς, ως αποζημίωση, το ποσό των 600 ευρώ, κατά τα οριζόμενα στον κανονισμό όσον αφορά τις εκτός Κοινότητας πτήσεις άνω των 3 500 χιλιομέτρων. Κατά διάρκεια της διαδικασίας, η Iberia υποστήριξε ότι η κατάσταση αυτή δεν συνιστούσε άρνηση

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσεως και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 295/91 (ΕΕ L 46, σ. 1).

επιβιβάσεως αλλά απώλεια πτήσεως ανταποκρίσεως –η οποία δεν γεννά δικαίωμα αποζημιώσεως– στο μέτρο που η απόφαση να μην τους επιτραπεί η επιβίβαση δεν οφειλόταν σε υπεράριθμες κρατήσεις αλλά στην καθυστέρηση της προηγούμενης πτήσεως.

Υπό τις περιστάσεις αυτές, το εθνικό δικαστήριο ζήτησε από το Δικαστήριο διευκρινίσεις ως προς το αν η έννοια της «αρνήσεως επιβιβάσεως» αναφέρεται αποκλειστικά στις περιπτώσεις πτήσεων που έχουν εξ αρχής υπεράριθμες κρατήσεις ή αν η έννοια αυτή μπορεί να επεκταθεί και σε άλλες περιπτώσεις.

Με την απόφασή του που εκδόθηκε σήμερα, το Δικαστήριο κρίνει ότι η έννοια της «αρνήσεως επιβιβάσεως» αφορά τις περιπτώσεις υπεράριθμων κρατήσεων, αλλά και τις περιπτώσεις που συνδέονται με άλλους λόγους, ιδίως λόγους αναγόμενους στην εσωτερική λειτουργία της επιχειρήσεως του αερομεταφορέα.

Η ερμηνεία αυτή απορρέει όχι μόνον από το γράμμα του κανονισμού αλλά και από τον σκοπό του, ο οποίος συνίσταται στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των επιβατών αεροπορικών μεταφορών. Συγκεκριμένα, προκειμένου να μειωθεί ο αριθμός των επιβατών στους οποίους δεν επιτρέπεται η επιβίβαση παρά τη θέλησή τους, που ήταν ιδιαίτερα υψηλός, ο νομοθέτης της Ένωσης θέσπισε, το 2004, νέα ρύθμιση με την οποία προσέδωσε ευρύτερο περιεχόμενο στην έννοια της αρνήσεως επιβιβάσεως, καλύπτουσα όλες τις περιπτώσεις στις οποίες αερομεταφορέας αρνείται να μεταφέρει κάποιον επιβάτη. Επομένως, περιορισμός της έννοιας της «αρνήσεως επιβιβάσεως» σε μόνες τις περιπτώσεις υπεράριθμων κρατήσεων θα είχε ως αποτέλεσμα τον σημαντικό περιορισμό, στην πράξη, της παρεχομένης στους επιβάτες προστασίας, με συνέπεια αυτοί να στερούνται από κάθε προστασία ακόμη και όταν, όπως στην περίπτωση των υπεράριθμων κρατήσεων, δεν ευθύνονται γι' αυτή –πράγμα το οποίο θα αντέβαινε στον σκοπό που επεδίωκε ο νομοθέτης.

Εξάλλου, ο κανονισμός προβλέπει τις περιπτώσεις στις οποίες η άρνηση επιβιβάσεως δικαιολογείται, ιδίως από λόγους υγείας, ασφάλειας της πτήσεως ή αεροπορικής ασφάλειας, ή έλλειψης επαρκών ταξιδιωτικών εγγράφων. Το Δικαστήριο, όμως, κρίνει ότι άρνηση επιβιβάσεως, όπως η επίμαχη εν προκειμένω, δεν μπορεί να εξομοιωθεί με τέτοιες περιπτώσεις αρνήσεως, δεδομένου ότι ο λόγος αρνήσεως δεν αφορά τον επιβάτη. Αντιθέτως, και εν πάση περιπτώσει, για την άρνηση αυτή ευθύνεται ο μεταφορέας. Συγκεκριμένα, ο μεταφορέας είτε ευθύνεται για την καθυστέρηση της πρώτης πτήσεως που εκτελείται από τον ίδιο, είτε κακώς εκτίμησε ότι οι επιβάτες δεν θα προσέρχονταν εγκαίρως για επιβίβαση στην επόμενη πτήση, είτε ακόμη προέβη στην πώληση εισιτηρίων για διαδοχικές πτήσεις για τις οποίες ο χρόνος που είχαν στη διάθεσή τους οι επιβάτες για τη μεταφορά τους, προς επιβίβαση στην επόμενη πτήση, ήταν ανεπαρκής. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο κρίνει ότι ο αερομεταφορέας δεν μπορεί να διευρύνει ουσιωδώς τις περιπτώσεις στις οποίες αυτός δικαιούται να αρνηθεί δικαιολογημένα σε κάποιον επιβάτη την επιβίβαση –καθόσον τούτο θα αντέβαινε στον σκοπό του κανονισμού. Επομένως, η άρνηση επιβιβάσεως που συνδέεται με λόγους αναγόμενους στην εσωτερική λειτουργία της επιχειρήσεως του αερομεταφορέα συνιστά αδικαιολόγητη άρνηση η οποία παρέχει τα δικαιώματα που προβλέπει ο κανονισμός.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106

